

Smjernice za provedbu Programa provjere inovativnog koncepta

Što je provjera inovativnog koncepta?

Jedno od najznačajnijih uskih grla u komercijalizaciji istraživačkih rezultata je nedostatak resursa za izradu profesionalne i neovisne procjene tržišnog potencijala izuma. Ovo također otežava i donošenje odluke o najboljoj mogućoj strategiji komercijalizacije. Bez ove procjene teško je razviti poslovne planove i prezentirati projekt potencijalnim investitorima.

Provjera inovativnog koncepta **potrebna je kako bi se pružili dokazi da su novi proces ili tehnologija ostvarivi i da potencijalno mogu imati komercijalnu primjenu**. Za nova poduzeća koja traže ulagače, uspješna provjera inovativnog koncepta će dati potencijalnim ulagačima sigurnost da je prototip ili proces daljnjeg razvoja tehnički izvediv, na taj način pomažući poduzeću u privlačenju klijenata i ulagača. Ova komponenta će omogućiti provođenje sveobuhvatne komercijalne i tehničke verifikacije i validacije rezultata istraživanja s komercijalnim potencijalom, što se radi kako bi se smanjili tehnički i komercijalni rizici, identificirala najprikladnija strategija komercijalizacije i zaštitio izum u tekućem procesu komercijalizacije. Provjera inovativnog koncepta uključuje i aktivnosti kao što su izrada prototipa, daljnji komercijalni razvoj (tzv. „scale-up“), tj. obuhvaća utvrđivanje **potencijala i izvedivosti**.

1

Osnovna ideja Programa provjere inovativnog koncepta

Prepoznajući potrebu za podršku inovacijama od najranijih faza, pokrenuli smo Program provjere inovativnog koncepta kako bi se osigurao **pred-komercijalni kapital za tehničku i komercijalnu provjeru inovativnog koncepta**. Iz programa će se dodjeljivati bespovratna sredstva u iznosima **od 35.000 do 350.000 HRK** za pokrivanje eksternih troškova povezanih s komercijalizacijom novih proizvoda i procesa.

Program provjere inovativnog koncepta provodit će se uz pomoć pet prepoznatih centara za provedbu Programa smještenih u TEHCRO centrima u Varaždinu, Čakovcu, Rijeci i Osijeku te Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Veći dio komunikacije s natjecateljima u Programu provjere inovativnog koncepta odvijat će se kroz ove centre koji će provesti osnovnu provjeru i procjenu svake primljene pretprijave i prijave.

Proces odabira kandidata temelji se na skupu definiranih kriterija i procesa odabira, koji uzima u obzir utjecaj projekta, rizičnost projekta i procjenu prilika što pomaže u traženju inovacijskih i poslovnih ideja koje najviše obećavaju.

Zadnji korak u procesu uključuje neovisni stručni **evaluacijski odbor** koji temeljito provjerava i prijave i proces odabira kroz koji su prijave prošle. Evaluacijski odbor donosi konačnu preporuku o dodjeli sredstava.

Centri za provedbu Programa će raditi s financijerima u različitim fazama razvoja poduzeća kao što su BICRO, fondovi rizičnog kapitala i mreže poslovnih anđela, kako bi pružili podršku laganom prijelazu iz faze provjere inovativnog koncepta u pokretanje komercijalno financiranog projekta i njegov daljnji razvoj.

Kriteriji prihvatljivosti

Program provjere inovativnog koncepta osmišljen je kako bi se pružala podrška inovacijama i razvoju proizvoda u ranim fazama, a provodi se u okviru Hrvatskog projekta tehnološkog razvoja (engl. Croatia Science & Technology Project, STP) uz podršku Svjetske banke. Postupak dodjele sredstava je kompetitivan, a provodi se prema strogo definiranim kriterijima prihvatljivosti za natjecatelje i za projekte. Ovi kriteriji navedeni su u nastavku:

1. Status natjecatelja

Natjecatelj mora **imati sjedište u Republici Hrvatskoj** i mora biti **mikro ili mali subjekt malog gospodarstva** u smislu Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva (Narodne novine 29/06; 67/07) ili **javni znanstveni institut** ili **visoko učilište** sa sjedištem u Hrvatskoj.

2

2. Inovacija

Program provjere inovativnog koncepta je osmišljen **kako bi se pružila financijska podrška novoosnovanim poduzećima koja razvijaju inovativne nove proizvode i procese i kako bi se pružila podrška u osnivanju novih tzv. „spin-out“ poduzeća iz sveučilišta u Hrvatskoj.** Programom se pruža podrška natjecateljima u provjeri, daljnjem razvoju i zaštiti inovativnih poslovnih ideja u ranoj fazi i podrška u komercijalizaciji inovacija.

Prijave trebaju pružiti dokaze o visokom stupnju tehničke inovativnosti i inovativnosti u okviru tržišnog sektora na koji su usmjerene. Ova inovativnost mora biti jasno prikazana u prijavi.

3. Prioritetni projektni sektori

Kvalitetne prijave razmatrat će se bez obzira na sektor. Ipak, prioritet će imati slijedećih pet ključnih tehnoloških područja:

- tehnologije s primjenom u zdravstvu,
- tehnologije za preradu hrane i poljoprivredne tehnologije,
- tehnologije u energetici,

- elektronika i napredni materijali,
- informacijske i komunikacijske tehnologije.

4. Korištenje sredstava

Projekti koji će se financirati u okviru Programa moraju spadati u jedno od tri dolje navedene kategorije:

- provjera i zaštita intelektualnog vlasništva,
- demonstracija tehničke izvedivosti,
- izrada funkcionalnog prototipa.

Uzimati će se u obzir i prijave koje se fokusiraju samo na jednu od gore navedenih kategorija aktivnosti. Dodatne prihvatljive projektne aktivnosti su:

- analiza tržišta,
- poslovno planiranje, razrada koncepta i/ili strategije za razvoj ili komercijalizaciju proizvoda,
- poslovna podrška za utvrđivanje tržišne isplativosti.

5. Samo eksterni troškovi

Program financira do 75% ukupnih troškova nastalih u okviru provedbe navedenih aktivnosti. Ostatak od najmanje 25% natjecatelj treba osigurati iz vlastitih ili drugih izvora. Predviđeni troškovi dokumentiraju se ponudama dobavljača. Natjecatelj treba voditi računa da su ponude u skladu s tržišnim cijenama istovjetnih ili sličnih usluga. Mogu se prijaviti samo oni troškovi koji su izravno neophodni za provedbu projekta, i to:

- vanjski troškovi (npr. naručene usluge od drugih poduzeća ili institucija, troškovi korištenja vanjske opreme),
- materijalni troškovi (npr. potrošni materijal),
- troškovi nabavke alata, instrumenata i opreme, najviše do 50% ukupne vrijednosti projekta.

U prihvatljive troškove ne ulazi ljudski rad, odnosno plaće zaposlenika. Iznimno, mogu se prijaviti troškovi usluga ili korištenja opreme unutar iste organizacije, ukoliko se te usluge i inače naplaćuju internim korisnicima.

6. Iznosi sredstava po pojedinom projektu

Natjecatelji mogu zatražiti **bespovratna sredstva u iznosima od 35.000 do 350.000 HRK** što predstavlja **do 75% ukupnih troškova projekta**. Očekuje se da će prosječni iznos odobrenih bespovratnih sredstava po jednom projektu iznositi oko 140.000 HRK.

7. Trajanje projekata

Očekuje se da projekti budu završeni u roku od 6 mjeseci od dodjele bespovratnih sredstava.

8. Očekivani rezultati

Svi projekti moraju imati jasno definirane **rezultate** i **prijedlog daljnjih akcija**.

Program treba pomoći u razvoju projekta do iduće faze u postupku pred-komercijalizacije, stoga je osmišljen za pružanje podrške samo projektima s **jasno definiranim očekivanim rezultatima**. Čak i kad se rezultat čini negativnim, na primjer izvješće o pretrazi intelektualnog vlasništva ukazuje na postojanje snažnog prava intelektualnog vlasništva i/ili visoku vjerojatnost da novi projekt nije u skladu s postojećim proizvodima, ovo je jasan i koristan rezultat. Ovakav rezultat opravdava korištenje bespovratnih sredstava. Također je potrebno predložiti **daljnje akcije**. Predložena akcija može biti između ostalog „prekinuti daljnje aktivnosti“ ili „osnovati poduzeće“ ili „potražiti partnera za licenciranje“ ili „istražiti pravni okvir“. Ukoliko je moguće, za daljnje akcije potrebno je identificirati i izvore financiranja.

Očekuje se da će prosječno 30 projekata biti financirano i dovršeno do 30. svibnja 2011. godine. Bespovratna sredstva će se dodjeljivati kontinuirano na temelju otvorenih poziva na podnošenje prijave koji će biti pokrenuti u svibnju 2010. godine.

4

Proces prijave

1. Upit

U Programu sudjeluju četiri prepoznata centra za provedbu smještena u TEHCRO centrima u Varaždinu, Čakovcu, Rijeci te Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Od natjecatelja se očekuje da kontaktiraju jedan od ovih prepoznatih centara kako bi iskazali svoj interes za sudjelovanje u Programu.

Predstavnici prepoznatih centara za provedbu kontaktirat će natjecatelja kako bi se detaljnije upoznali s predloženim projektom. U inicijalnom razgovoru provjerit će se kriteriji prihvatljivosti i utvrdit će se usklađenost projekta sa zahtjevima Programa. Ukoliko se čini da je projekt prikladan, natjecatelju će biti poslan obrazac pretprijave kako bi ga popunio.

2. Pretprijava

Pretprijava je osmišljena kako bi se prikupile osnovne informacije potrebne za procjenu usklađenosti projekta sa zahtjevima Programa i kako bi se osiguralo da u ranoj fazi procesa

postoje odgovori na sva pitanja povezana s prihvatljivošću prijave. Za ispunjavanje pretprijave u pravilu ne bi trebalo više od sat vremena.

Prepoznati centri za provedbu će pružiti podršku natjecatelju u ispunjavanju obrasca pretprijave ukoliko je to potrebno. Ispunjena pretprijava šalje se najbližem prepoznatom centru za provedbu Programa provjere inovativnog koncepta.

3. Prijava

Prepoznati centri za provedbu Programa će provesti **osnovnu provjeru usklađenosti** i procjenu pretprijave te ukoliko ona udovoljava definiranim kriterijima, zatražiti natjecatelja da ispuni prijavu. Prijavni obrazac je ključni dokument koji sadržava detaljne informacije o projektu.

Ukoliko se od natjecatelja zatraži da ispuni prijavu, trebala bi postojati značajna vjerojatnost da će prijava biti uspješna. Ipak, ne postoji stopostotno jamstvo dodjele sredstava u ovoj fazi, ali je za očekivati da će za oko 80 posto prijava biti odobrena sredstva. U ovoj fazi želja je maksimalizirati kvalitetu prijave te će stoga djelatnici prepoznatih centara za provedbu Programa pomoći natjecateljima u osmišljavanju projekta i ispunjavanju obrasca.

4. Evaluacijski odbor

Prijava koja uspješno prođe internu procjenu u prepoznatim centrima za provedbu Programa bit će prosljeđena neovisnom evaluacijskom odboru koji će donijeti **konačnu preporuku o odobravanju ili neodobravanju bespovratnih sredstava za projekt**. Odluku o financiranju projekta u skladu s preporukom evaluacijskog odbora donosi uprava Poslovno-inovacijskog centra Hrvatske – BICRO d.o.o.

Sve prepoznate centre i djelatnike koji sudjeluju u Programu obvezuju **sporazumi o čuvanju tajnosti podataka**. Sve dobivene informacije tretirat će se kao poslovna tajna u mjeri u kojoj je to u okviru Programa moguće, uzevši u obzir razumnu provjeru usklađenosti koju je potrebno provesti kako bi se procijenila valjanost prijave.

Procjena prijava

Važno je da Program osigurava **temeljitu, transparentnu i pravednu provjeru prijave**. Bespovratna sredstva dodjeljuju se na diskrecijskom temelju. Proces je selektivan, što znači da je važno da natjecatelji znaju što se točno traži i na koji način se evaluiraju prijave.

Kriteriji za sudjelovanje u programu

U obzir će se uzimati samo natjecatelji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Natjecatelj mora biti **mikro ili mali subjekt malog gospodarstva** prema Zakonu o poticanju razvoja malog

gospodarstva (NN 39/06; 67/07) ili **javni znanstveni institut** ili **visoko učilište** sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Bespovratna sredstva odobrena iz Programa podliježu *De Minimis* odredbama o državnim potporama stoga iznos dodijeljenih sredstava ne može zajedno sa svim ostalim sredstvima iz javnih izvora odobrenim natjecatelju u razdoblju od tri godine prijeći 500 tisuća eura u kunsnoj protuvrijednosti.

Uz prethodno navedeno, pretprijava će se procjenjivati na temelju sljedećih kriterija:

- razina inovativnosti,
- vrijednost za novac,
- održivost projekta u odnosu na kriterije prihvatljivosti Programa.

Procjena prijave

Ukoliko pretprijava dobije pozitivnu ocjenu, bit će zatražena prijava, koja će se razmatrati u odnosu na širi spektar pitanja, uključujući sljedeće:

- razina inovativnosti,
- jedinstvenost tehnologije,
- pripremnost tehnologije za proizvodnju,
- veličina tržišta,
- intenzitet konkurencije na tržištu,
- konkurentna prednost proizvoda ili usluge,
- prepreke ulasku na tržište,
- predanost projektnog tima,
- vrijednost za novac,
- utjecaj projekta,
- relativni rizik projekta,
- očekivani transakcijski troškovi prema tržištu.

Evaluacijski odbor

Prijave ocijenjene kao dovoljno kvalitetne bit će prosljeđene evaluacijskom odboru koji će donijeti konačnu preporuku o dodjeli bespovratnih sredstava. Odbor koji se sastaje po isteku rokova za prijavu projekta, može donijeti preporuku o dodjeli bespovratnih sredstava, odbiti prijavu ili odgoditi odluku te tražiti dodatne informacije od natjecatelja.

Natjecatelji koje se pozove na podnošenje prijave bit će pozvani održati 10-minutnu prezentaciju projekta pred evaluacijskim odborom. Nakon prezentacije slijedit će 5 minuta za pitanja i odgovore.

Članstvo u evaluacijskom odboru

Evaluacijski odbor čine neovisni stručnjaci iz Republike Hrvatske koji posvećuju svoje vrijeme i iskustvo kako bi ne samo procijenili prijave za Program već i kako bi svoje znanje i poslovne veze upotrijebili s ciljem poboljšanja projekata. **Evaluacijski odbor ima od 12 do 15 članova s rotirajućim članstvom**, ovisno o područjima ekspertize potrebnim za procjenu prijava. Od ovog broja, tri su stalna člana iz BICRO-a s pravom veta na odluke o dodjeli bespovratnih sredstava. Jedan stalan član je i predstavnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Voditelji prepoznatih centara za provedbu Programa bit će prisutni na zasjedanju evaluacijskog odbora kao članovi bez prava glasa.

Ugovaranje

Natjecatelji će uvijek dobiti povratnu informaciju od evaluacijskog odbora, a oni natjecatelji kojima budu odobrena sredstva bit će pozvani na sastanak s voditeljem jednog od prepoznatih centara za provedbu Programa kako bi dogovorili uvjete za dodjelu bespovratnih sredstava.

Ponuda s uvjetima za dodjelu bespovratnih sredstava uključivat će standardni ugovor za sufinanciranje projekta, koji će biti potpisan između BICRO-a, korisnika sredstava i prepoznatog centra za provedbu programa koji je odgovoran za prijavu. Korisnik prije potpisa ugovora treba prihvatiti **Opće uvjete za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru Programa provjere inovativnog koncepta**. Novac će biti dodijeljen od strane BICRO-a za eksterne (vanjske) troškove poduzeća ili istraživača, retrospektivno na temelju 75% ukupnog iznosa (bez PDV-a) na temelju plaćenih računa, plativo na račune prepoznatih centara za provedbu Programa. Prepoznati centri su odgovorni za daljnju isplatu sredstava korisnicima i/ili vanjskim pružateljima usluga povezanih s projektnim aktivnostima. Raspodjela i uvjeti isplate sredstava definirat će se Ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava.

Izvještavanje

Jedan od prepoznatih centara za provedbu Programa zadužen je za praćenje napretka projekta. Po završetku projekta, korisnik bespovratnih sredstava zajedno s prepoznatim centrom za provedbu zaduženim za praćenje projekta, sastavlja Izvješće o provedbi projekta u kojem se izvještava o rezultatima projekta i daje pregled slijedećih akcija koje je potrebno poduzeti u daljnjem razvoju projekta.